

Dosarul nr. 3r-368/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (M. Gandrabur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, V. Negru, G. Dașchevici)

DECIZIE

22 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând recursul depus de Serghei Cucu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Cucu împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, persoana terță Cotoman Sergiu cu privire la anularea actului administrativ individual și obligarea reexaminării cazului,

împotriva încheierii din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de Cucu Serghei împotriva hotărârii din 09 decembrie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că apelantul a prezentat motivarea apelului după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ,

c o n s t a t ă:

La 03 martie 2020, Serghei Cucu a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, solicitând anularea deciziei nr.24 din 31 ianuarie 2020, prin care s-a constatat lipsa încălcării principiilor de protecție a datelor cu caracter personal de către Cotoman Sergiu la prelucrarea datelor cu caracter personal prin intermediul sistemului de supraveghere video, în condițiile descrise în prezenta decizie, cu obligarea pârâtului să reexamineze cazul.

Prin încheierea din 06 martie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani, a fost atras în proces în calitate de persoană terță, Sergiu Cotoman.

Prin hotărârea din 09 decembrie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani, a fost respinsă acțiunea în contencios administrativ depusă de Serghei Cucu.

La 16 decembrie 2020, prin intermediul poștei electronice, Serghei Cucu a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 09 decembrie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani, cu emiterea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii. Totodată, apelantul a indicat că motivarea apelului o va prezenta ulterior după recepționarea hotărârii integrale a primei instanțe.

La 11 februarie 2021, Serghei Cucu a prezentat Curții de Apel Chișinău motivarea apelului.

Prin încheierea din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art.236 alin.(1) și (2) lit.e) din Codul administrativ, a fost considerat inadmisibil apelul depus de Serghei Cucu împotriva hotărârii din 09 decembrie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că apelantul a prezentat motivarea apelului după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

La 12 noiembrie 2021, în termenul prevăzut de art.242 din Codul administrativ, Serghei Cucu a depus la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul poștei electronice, în format PDF recurs motivat împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu dispunerea rejudecării cauzei. Concomitent, la 15 noiembrie 2021 Serghei Cucu a depus la Curtea de Apel Chișinău, pe suport de hârtie, cererea de recurs motivată.

În motivarea recursului Serghei Cucu a indicat că instanța de apel eronat a conchis că termenul limită de prezentare a motivării apelului a expirat la 10 februarie 2021 inclusiv, deoarece hotărârea integrală din 09 decembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani i-a fost notificată la adresa sa electronică: XXXXXX, la 13 ianuarie 2021, când a vizualizat mesajul electronic expediat de prima instanță și a confirmat recepționarea acestuia la aceeași dată, și nicidecum la 11 ianuarie 2021 după cum a menționat instanța de apel. Respectiv, termenul limită de prezentare a motivării apelului urma să expire la 12 februarie 2021 inclusiv, fapt ce denotă că apelul motivat depus la 11 februarie 2021, a fost prezentat instanței de apel în interiorul termenului legal prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

Consideră recurentul că prin calcularea eronată a termenului de efectuare a actului de procedură, instanța de apel i-a îngădit accesul liber la justiție.

De asemenea, a invocat Serghei Cucu că nu a solicitat repunerea în termen a apelului motivat, deoarece acest fapt nu era necesar, or, dânsul s-a conformat prevederilor legale de a prezenta motivarea apelului instanței de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

Conform art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 02 noiembrie 2021 și notificată lui Serghei Cucu, la adresa electronică a acestuia: XXXXXX, la 05 noiembrie 2021 (f.d. 158 verso, 159).

Astfel, recursul, depus de Serghei Cucu la 12 noiembrie 2021 și respectiv la 15 noiembrie 2021, este în termen (f.d. 168).

La 24 noiembrie 2021 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova și lui Sergiu Cotoman copia recursului depus de Serghei Cucu, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referințelor, însă intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe (f.d. 173, 175).

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Completul specializat pentru examinare acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a decis examinarea cererilor de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acestora.

Studiind actele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că în prezenta speță obiectul de examinare în ordine de recurs vizează legalitatea încheierii din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de Serghei Cucu împotriva hotărârii din 09 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că apelantul a prezentat motivarea apelului după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

Conform art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Iar, potrivit alin. (2) al art. 232 din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art. 195 din Codul administrativ potrivit cărora procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificare a securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor,

cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Totodată, conform art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

Potrivit art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din dispozițiile art. 97 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Din materialele cauzei rezultă că la 09 decembrie 2020 Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a pronunțat dispozitivul hotărârii, prin care a fost respinsă acțiunea în contencios administrativ depusă de Serghei Cucu (f.d. 88).

La aceeași dată, 09 decembrie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani a expediat copia dispozitivului hotărârii participanților la proces, inclusiv la adresa de domiciliu a lui Serghei Cucu situată: în XXXXX (f.d.89), notificată ultimului, prin intermediul oficiului poștal CP XXXXX, la 21 decembrie 2020, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție DS8000536064AS (f.d. 94).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 16 decembrie 2020, prin intermediul poștei electronice, Serghei Cucu a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, în format PDF, apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 09 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu emiterea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii. Totodată, apelantul a indicat că motivarea apelului o va prezenta ulterior după recepționarea hotărârii integrale a primei instanțe (f.d. 115-117).

La 11 ianuarie 2021 Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani a expediat copia hotărârii integrale atât la adresa de domiciliu a lui Serghei Cucu, cât și la adresa electronică a acestuia indicată personal de către acesta în cererea de la f.d. 49: [XXXXX](#) (f.d. 107-108), și prin intermediul căreia a depus apel nemotivat (f.d.115-117).

Cele menționate supra denotă faptul că termenul de 30 de zile prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ, pentru prezentarea motivării apelului, a început să curgă de la data de 12 ianuarie 2021 (marți), ziua imediat următoare de la data notificării apelantului a hotărârii integrale a primei instanțe, care a expirat la data de 10 februarie 2021 (miercuri) inclusiv.

La 11 februarie 2021, Serghei Cucu a prezentat Curții de Apel Chișinău motivarea apelului, fără a solicita repunerea acestuia în termen (f.d. 124-123).

Drept urmare, prin încheierea din 02 noiembrie 2021, Curtea de Apel Chișinău a considerat inadmisibil apelul depus de Serghei Cucu împotriva hotărârii din 09 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 155-157).

Pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că apelantul Serghei Cucu a prezentat motivarea apelului după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca

atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu argumentele recursului și cadrul legal aplicabil speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de declarare a cererii de apel depusă de Serghei Cucu ca inadmisibilă în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, deoarece ultimul nu s-a conformat prevederilor legale imperative, depunând cererea de apel motivată în instanța de apel peste termenul prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

Or, după cum s-a menționat supra, hotărârea motivată a primei instanțe a fost notificată lui Serghei Cucu, prin intermediul poștei electronice, încă la data de 11 ianuarie 2021 (f.d. 108), însă recurentul/apelant în termenul legal, care a expirat la data de 10 februarie 2021 inclusiv, nu a depus apelul motivat, acesta fiind prezentat Curții de Apel Chișinău la 11 februarie 2021 după expirarea a 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, fapt ce a generat în consecință declararea acestuia ca inadmisibil în conformitate cu art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ.

Nu poate fi reținut argumentul lui Serghei Cucu precum că instanța de apel eronat a conchis că termenul limită de prezentare a motivării apelului a expirat la 10 februarie 2021 inclusiv, deoarece hotărârea integrală din 09 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani i-a fost notificată la adresa sa electronică: XXXXX, la 13 ianuarie 2021, când a vizualizat mesajul electronic expedit de prima instanță și a confirmat recepționarea acestuia la aceeași dată, și nicidecum la 11 ianuarie 2021 după cum a menționat instanța de apel, or, Serghei Cucu putea să vizualizeze mesajul și să nu confirme recepționarea mesajului.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată prin poșta electronică se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice.

În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului, data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul menționat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități, cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri. În cazul dat Serghei Cucu a recunoscut recepționarea mesajului, ceea ce denotă corectitudinea adresei electronice.

În speță, mențiuni de eroare tehnică, odată cu expedierea actului judecătoresc la adresa electronică a lui Serghei Cucu, lipsesc.

Din cele menționate rezultă că, momentul recepționării documentului electronic (hotărârea motivată a primei instanțe) se va considera momentul intrării acestuia în sistemul informațional (adresa electronică: XXXXX) indicat de destinatar (Serghei Cucu).

Cele relatate atestă faptul că soluția Curții de Apel Chișinău privind declararea apelului depus de Serghei Cucu ca inadmisibil în baza art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ se încadrează pe deplin în rigorile prevăzute de legislația în vigoare, or, fiind cert faptul că actul de procedură transmis destinatarului prin poșta electronică se consideră recepționat în ziua expedierii, la caz, hotărârea integrală a primei instanțe a fost notificată

recurentului/apelant la 11 ianuarie 2021, ora 10:41, fapt care de altfel nu a fost negat, iar termenul legal de efectuare a actului de procedură, și anume de prezentare a motivării apelului, a expirat la 10 februarie 2021 inclusiv (miercuri).

Culpa că Serghei Cucu a vizualizat poșta sa electronică abia la 13 ianuarie 2021 nu se datorează instanței de judecată, care a respectat corespunzător prevederile legale de notificare a actului de procedură, dar ultimul nu a întreprins nicio măsură, după cum sugerează și jurisprudența CEDO de-ași proteja drepturile de acces la instanță și de a îndeplini actul de procedură în termenul prevăzut de art.232 alin.(2) din Codul administrativ, manifestând în acest sens un comportament de rea-credință la folosirea drepturilor sale procedurale.

La acest capitol se rețin prevederile art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, care statuează că, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de apel prevăzut la art. 232 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage drept consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Contrar acestor prevederi, apelantul Serghei Cucu, fiind cel interesat de soluționarea prezentului litigiu în ordine de apel, nu a depus diligența necesară ca să îndeplinească obligațiile cu bună-credință, în vederea verificării la timp a poștei sale electronice pentru a nu omite termenul legal, care este unul imperativ, de prezentare instanței de apel a motivării apelului, cu solicitarea după caz, repunerii în termen a actului de procedură în conformitate cu legislația în vigoare.

Este lipsit de temei și argumentul recurentului precum că prin calcularea eronată a termenului de efectuare a actului de procedură, instanța de apel i-a îngădit accesul liber la justiție, deoarece este declarativ și este în contradicție cu suportul probator prezent la actele cauzei.

Din cele menționate, se constată ca fiind întemeiată soluția instanței de apel cu privire la declararea apelului depus de Serghei Cucu ca inadmisibil în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, or, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din acest drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate, care este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art. 6 din CEDO.

În susținerea opiniei enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale ale Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. În practica sa constantă, Curtea a reiterat că „dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut. În această privință Curtea Europeană, în multe cauze similare, nu exclude ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs. fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei; Kemp vs. Luxemburg; Diaz Ochoa vs Spania), în care CEDO a reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios

administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art.243 alin.(1) lit.b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Serghei Cucu.

Se menține încheierea din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Cucu împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, persoana terță Cotoman Sergiu cu privire la anularea actului administrativ individual și obligarea reexaminării cazului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Aliona Miron